

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХІМІЇ НЕОБХІДНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 7-х КЛАСІВ

Осовська А.В.

Навчально-виховний комплекс "Школа-гімназія-ліцей" №10 м. Бердичева

Якою б не була система освіти, головне завдання сучасної школи забезпечити Державний стандарт в освіті та сприяти формуванню життєвої компетентності особистості. Компетентність учня – це інтегрований результат навчання. Реалії сьогодення свідчать, що тільки особистість з життєвими компетентностями зможе успішно самореалізуватися в соціумі як громадянин, професіонал, носій знань та культури. За новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти в галузі «Природознавство» реалізація хімічного компоненту у 7-х класах передбачає формування життєвої компетентності за рахунок впровадження методу проектів, що об'єднує теорію і практику, знання і вміння учнів і можливість їх застосування, конкретну ціль і різноманітні шляхи її досягнення. Цей вид діяльності потребує творчого підходу до матеріалу і забезпечує умови для розкриття кожного учня.

Формуванню ключових компетентностей учнів сприяє виконання ними навчальних дослідницьких проектів, орієнтовні теми яких (на вибір) наведено в окремій рубриці програми, за якою проекти розробляються учнями індивідуально або під час групової діяльності. Проектна робота може бути теоретичною або експериментальною. Тривалість проекту — різна: від уроку (міні-проект), кількох днів (короткотерміновий проект) до року (довготерміновий). Презентація та обговорення (захист) проектів відбувається на спеціально відведеному уроці або під час уроку з певної теми. [1]

Працюючи над створенням проектів, учні залучаються до творчої діяльності, вчаться працювати в колективі не лише один з одним, але і з дорослими (вчителями, батьками). Ця робота сприяє розвитку у дітей пізнавального інтересу, допомагає відкрити для себе нові знання, вчить експериментувати, виявляти шляхи рішення поставленої проблеми, нести

відповідальність за свою діяльність, що позитивно впливає на якість засвоєння навчального матеріалу. Крім того, школярі проявляють свою індивідуальність, власну активність на кожному етапі виконання проекту. Учні в кінці роботи над проектом бачать результат своєї діяльності в групі, який підвищує їхню впевненість та самооцінку, що є важливим у житті, та дає можливість відчувати власну компетентність у темі (розділі), який вивчається.

Перед початком роботи над проектом вчитель повідомляє назву проекту, визначає його мету і завдання, вказує учням шляхи реалізації, а також час, потрібний для виконання проекту та ресурсне забезпечення. Педагог корегує та контролює діяльність учнів до заняття, на якому відбуватиметься презентація, він допомагає учням у пошуку інформації, координує процес роботи над проектом, підтримує та заохочує учнів. Вчитель повинен знати не лише свій предмет, але й має бути компетентним і в інших галузях науки, розуміти своїх учнів, враховувати їхні можливості та інтереси, бути творчим та толерантним.

[2]

Проектна діяльність завершується реальним практичним результатом. Матеріали дослідження оформлюються у вигляді мультимедійної презентації, доповіді (у разі необхідності – з демонстрацією результатів домашнього хімічного експерименту), моделі, колекції, буклету, газети, статистичного звіту, тематичного масового заходу, реферативного повідомлення (із зазначенням актуальності теми, новизни і практичного значення результатів дослідження, висновків) тощо.

Надзвичайно складним аспектом є оцінювання цієї проектної учнівської діяльності, адже роботу кожного виконавця проекту слід оцінити за його внеском, індивідуально, а залучення учнів до цього сприяє формуванню і розвитку у них об'єктивної самооцінки.

Оцінювання проектів відбувається за шістьма критеріями (від 0 до 2 балів):

- повнота розкриття теми;
- цікавість;
- пізнавальність;

- наочність;
- естетичність;
- співпраця в групі.

Проектна діяльність сприяє розвитку ініціативи, самостійності, організаторських здібностей, стимулює процес самореалізації особистості.[3, 4]

Отже, під час проектної діяльності вирішується ціла низка завдань:

- 1) розвиваються пізнавальна активність учнів, критичне мислення;
- 2) учні опановують ефективні техніки переконання і презентації своїх аргументів;
- 3) навчаються ефективному спілкуванню та обстоюванню особистої думки;
- 4) розвивають уміння працювати в команді, розподіляти відповідальність з іншими;
- 5) виробляються навички роботи з різними джерелами інформації.

Узагальненим наслідком цього процесу стає усвідомлення і прийняття особистих життєвих перспектив, можливого місця і ролі в житті суспільства, визначення своїх покликань, формування життєвого досвіду.

1. Навчальна програма з хімії для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (зі змінами, затвердженими наказом МОН України № 585 від 29.05.2015): [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>
2. *Загнибіда Н. М.* Метод проектів на уроках хімії. – Тернопіль–Харків: Ранок, 2011. – 128 с.
3. *Буджак Т.* Метод проектів як педагогічна технологія // Біологія і хімія в школі. –2004. – №1, – С. 43–45.
4. *Логвин В.Л.* Метод проектів у контексті сучасної середньої освіти // У збірнику: Проекти, реалії, перспективи. – К., 2003. – 120 с.